

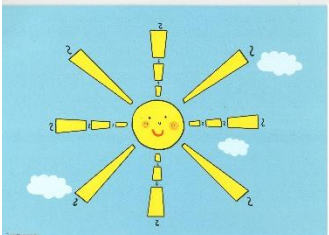

**EFEKTYVŪS MOKINIŲ, TURINČIŲ KALBĖJIMO IR KALBOS
SUTRIKIMŲ MOKYMO BŪDAI**

GARSŲ S, Z TARIMO SUTRIKIMAMS ĮVEIKTI

Mokinys(-iai)	Mokytojas / specialistai / tėvai / globėjai
Jei netaisyklingai taria kalbos garsus: S, Z.	Efektyvaus mokymo žingsniai
Klausosi, stebi rodomus kalbos padargų judesius.	<p>Vaikai primename, rodome. Garso S tarimo mokymas. Tariant šį priebalsį, lūpos įtemptos tarsi šypsantis, burna truputį pravira. Liežuvio galiukas remiasi į apatinius dantis, dantys sukąsti, jaučiama išeinanti šalta oro srovė. Tik išmokus teisingai tarti garsą S skiemenyse, žodžiuose, sakiniuose, eilėraščiuose, tekstuose mokomės sekančio garso Z.</p> <p>Garso Z tarimo mokymas. Tariant šį priebalsį, lūpos įtemptos tarsi šypsantis, burna truputį pravira. Liežuvio galiukas remiasi į apatinius dantis, dantys sukąsti, jaučiama išeinanti šalta oro srovė. Apkabinamas ranka kaklas, tariant garsą Z, jaučiamas stygų virpėjimas „Bitės dūzgimas“</p>
Neskubėdamas atlieka rodomus pratimus.	<p>Atlieka kalbos padargų mankštą. Tinka S, Z garsams. https://www.youtube.com/watch?v=FH5mxba0jr8</p>
Įtvirtina garsus S, Z skiemenyse, žodžiuose.	<p>Primena taisyklingą kalbos padargų (lūpų, liežuvio) padėtį reikiamam garsui ištarti. Paprašo vaiko pakartoti skiemenis / žodžius su painiojamu garsu. Garsas S. Sai-sau, sui-suo, sei-sie), (sako, kasa, mes, slėpynės). Garsas Z. Zai-zau, zui-zuo, zei-zie. Zylė, medūza, gazelė, zuikis, mozaika, gvazdikai, mazgas, blizga.</p>
Įtvirtina garsus S, Z sakiniuose.	<p>Garsas S. Senelė siuva sijoną. Dėdė Stepas padarė suolą. Vaikams smagu bėgioti po smėlį. Garsas Z. Zenius valgo zefyrus. Zylė lesa trupinius. Tėtės ilga barzda. Zita turu mozaiką. Zigmas pamerkė gvazdikus į vazą.</p>
Įtvirtina garsus S, Z eilėraščiuose / tekstuose.	<p>Garsas S. Sniegena Skaisti saulelė spindėjo Pro skaidrų langelį</p>

	<p>Rausva sniegenėlė tupėjo Už margo stiklelio.</p> <p>Margas stiklelis skambėjo Nuo sniegenėlės giesmelės Kaulo snapelis stuksėjo Sniego gėles skutinėjo.</p> <p>Garsas Z. Strazdo lizdas Krovė strazdas Eglėj lizdą. Skrido šarka – Kažkas blizga.</p> <p>Nešė strazdas Daug žolelių. O tarp jų- Maža šukelė.</p> <p>Reikia šarkai Tos šukelės- Lizdą saugoja Strazdelis.</p>
<p>Interaktyviuose ir kt. žaidimuose įtvirtina žodžių su garsais S, Z tarimą.</p>	<p>Įtvirtina garso S tarimą žodžio pradžioje. https://wordwall.net/lt/resource/23621472/s-garso-tarimo-mokymas-%C5%BEod%C5%BEio-prad%C5%BEioje</p> <p>Įtvirtina garsą Z žodžio pradžioje. https://wordwall.net/lt/resource/14825741/garso-z-tarimo-%C4%AFtvirtinimas .</p>
<p>Pamokos metu /namuose stengiasi aiškiai tarti išmokus garsus.</p> <p> </p>	<p>Pamokos metu / namuose kontroliuoja mokinio garsų tarimą. Pagiria mokinį už teisingą garsų tarimą. Ant mokinio suolo padedamos mokomų garsų raidės (-ių) kortelė (-s), kad mokinys prisimintų išmokytų garsų tarimą ir susietų garsus su raidėmis.</p>
<p>Žaidžia garsų S, Z įtvirtinimui kalboje žaidimus. Tikslina kalbinį kvėpavimą, plėtoja žodyną, mokosi kalbos gramatinio taisyklingumo, ugdo rišlią kalbą.</p>	

Parengė logopedė ekspertė Raimonda Kirvėlienė

GARSŲ Š, Ž TARIMO SUTRIKIMAMS ĮVEIKTI

Mokinys (-iai)	Mokytojas / specialistas / tėvai / globėjai
Jeigu netaisyklingai tariama kalbos garsus Š, Ž.	Efektivaus mokymo žingsniai
Klausosi, stebi rodomus kalbos padargų judesius.	<p>Vaikui primename, rodome.</p> <p>Garsas Š. Tariant šį priebalsį, lūpos atkištos į priekį „dūdele“, liežuvis prie viršutinių dantų, iš burnos tariant garsą Š sklinda šilta oro srovė. Mokome vaikus kuo ilgiau tarti garsą š, š, š, š...</p> <p>Tik išmokus teisingai tarti garsą Š skiemenyse, žodžiuose, sakiniuose, eilėraščiuose, tekstuose mokomės sekančio garso Ž.</p> <p>Garsas Ž. Tariant šį priebalsį, lūpos atkištos į priekį „dūdele“, liežuvis prie viršutinių dantų, apkabiname kaklą ir tariame garsą ž, ž, ž...jaučiame kaip virpa balso stygos, iš burnos sklinda šilta oro srovė.</p>
Neskubėdamas atlieka rodomus pratimus.	<p>Atlieka kalbos padargų mankštą. https://www.youtube.com/watch?v=2mCpqrtj5wI</p>
Įtvirtina garsus Š, Ž skiemenyse, žodžiuose.	<p>Vaikui primename, rodome. taisyklingą kalbos padargų (lūpų, liežuvio) padėtį reikiamam garsui ištarti. Paprašo vaiko pakartoti skiemenį / žodį su painiojamu garsu.</p> <p>Garsas Š. Šai-šau, šui-šuo, šei-šie. Aša-ošo, užu-ūžū, eše-ėšė, iši-yšy. Šaka, šeima, šoka, mašina, maišai, lašiniai, košė, neštuvai, našlaitė, pieštukai, meškiukai, kiškiai, laiška, neš, peš, oš, ruoš, veš.</p> <p>Garsas Ž. Žai-žau, žui-žuo, žei-žie, aža-ožo, užu-ūžū, iši-yžy, eže-ėžė. Žaidė, žolė, užaugo, užuodė, mažai, žiedas, žemė, ažuolai, ožiai, užuolaida, vežimai, ežiai.</p>
Įtvirtina garsus S, Z eilėraščiuose / tekstuose.	Garsas Š eilėraštyje.

Pakartokite aiškiai tardami garsus.

Pirštinė

Mano pirštinė pirštuota,
Mano pirštinė raštuota...
O kiek pirštų, kas u kaitė,
Turi mano pirštinaitė?

Penki pirštai!
Penki pirštai!
Algis gina keturi!
O mažas eutė niršta:
-Tu į nykštį nežiūri!

Garsas Š tekste.

Laiško kelionė

Aiškiai tarkite garsus S ir Š. Užbaikite sakinius.

Aš rašau Šarūnei, kuri gyvena Šiauliuose .

Laišką įdedu į ir įmetu į dėžutę.

Laiškininkė išima .

Jį neša į .

Garsas Ž eilėraštyje.

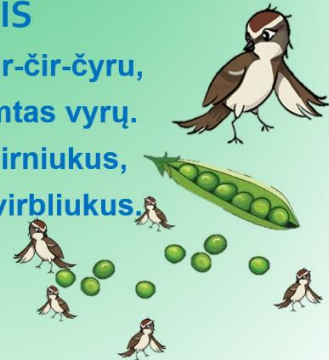
ŽVIRBLIS

Žvirbli, žvirbli, čir-čir-čyru,

Žirnius beria šimtas vyrų.

Žvirblis renka žirniukus,

Žvirblis lesins žvirbliukus.

Garsas Ž tekste.

Ežys ir voveraitė

Ežiukas bėgo pro obelį.
Obelyje šokinėjo voveraitė. Pamačiusi ežiuką, voverė pradėjo mėtyti į jį obuoliais. Ežiukas susirietė į kamuolį. Obuolys kaip kris, taip ir įkliūva ežiuko spygliuose. O ežiukas nežino, kas į jį mėto, -tūno susirietęs.

Interaktyviuose ir kt. žaidimuose įtvirtina žodžių su garsais Š, Ž tarimą.

Įtvirtina garso Š tarimą žodžio pradžioje.

<https://wordwall.net/lt/resource/1110874/garso-%C5%A1-tarimo-%C4%AFtvirtinimas>

Įtvirtina garso Ž tarimą žodžio pradžioje.

<https://wordwall.net/lt/resource/1141017/garso-%C5%BE-tarimo-%C4%AFtvirtinimas>

Pamokos metu / namuose stengiasi aiškiai tarti išmokus garsus.

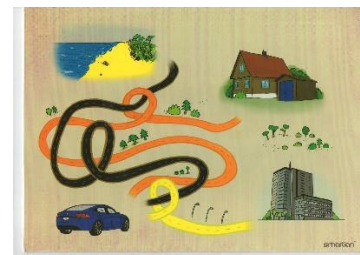
Pamokos metu / namuose kontroliuoja mokinio garsų tarimą. Pagiria mokinį už teisingą garsų tarimą.

Ant mokinio suolo padedama mokomų garsų raidės (-ių) kortelė (-s).

Žaidžia garsų Š, Ž įtvirtinimui kalboje žaidimus. Tikslina kalbinį kvėpavimą, , plėtoja žodyną, mokosi kalbos gramatinio taisyklingumo, ugdo rišliąją kalbą.

Žaidimas „Gyvatėlė šliaužia“ ir „Mašina važiuoja“.

**TEISINGAS GARSŲ TARIMO IR ĮTVIRTINIMO SAVARANKIŠKOJE
KALBOJE LAIKAS PRIKLAUSO NUO:**

- **Individualios kiekvieno vaiko kalbos raidos.**
- **Individualių ugdymosi gebėjimų.**
- **Logopedinių pratybų skaičiaus per savaitę dažnumo.**
- **Mokytojų, specialistų, tėvų / globėjų bendradarbiavimo, skatinant vaiką aiškiai tarti ir įtvirtinti kalbos garsus savarankiškoje kalboje (pamokose, namuose ir kitose įvairiose veiklose).**